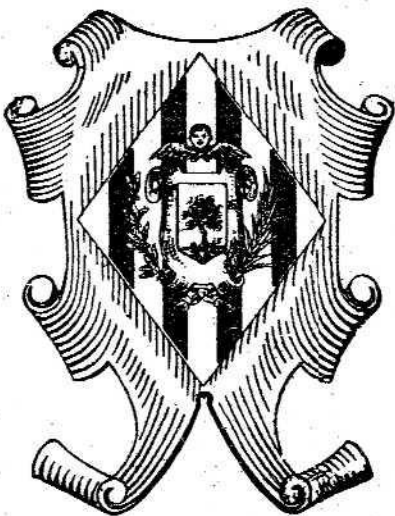

El Baix Penadès

Franqueo
concertado

Preus de subscripció

Vendrell, trimestre. 1'25 penades.
Fora, 1'50
Extranger 2'25
Número corrent, 15 cèntims : Atrassat, 20 cèntims

Administració:

IMPREMTA RAMON
— TELÉFON 770 —

ANUNCIS A PREUS CONVENCIONALS

REMITITS: 15 CÈNTIMS LÍNIA
No s'admeten escrits sense firma
NO ES TORNEN ELS ORIGINALS

"La Nari"

III

Diorames d'un passat

(Continuació)

Era un home immens el Ventura Sereno. Les qüestions més intrincades les solucionava admirablement. A aital fi s'inspirava en un esperit de concòrdia de tanta justesa, que prou li hauria envejat l'amic Sanxo Panza. Bona prova és el seu fet. Una vegada sorprengué al Anton Sereno i al Miquel Taona discutint. Discutien irats. Palestrejavan sobres el deute del cànon d'un hort cedit en arrendament. No es podien entendre.

—Sembla mentida—cridava'l Miquel Taona—que per la misèria de trenta cinc pessetes al trimestre fassi sis mesos que no pagues l'hort del hort...!

—Arregléu-ho—intervingué el Ventura Sereno—. Miquel: pòsali a cinquanta pesetes, però no'l treguis.

No sols tenia mà esquerra per a resoldre litigis el Ventura Sereno; demés de trassa en això era un savi: Però no un savi teoritzat, ni savi de laboratori, sino un savi del més alt i del més útil sentit pràctic. Ell inventà un procediment en virtut del qual la vida econòmica surt a meitat de preu. Es una troballa que assombra, precisament de tan senzill. Anava a una fonda, de Barcelona per exemple. Escullia de la carta un guisat bo i car. I quan se'l havia menjat casi bé tot, introduïa cautelosament en el reste del plat una mosca morta o un parell de cabells ben llargs.

—Escolta, tu—deia a mitja veu al mosso—¿Qu'és a cal Brutícia aquí o qué? Aquesta porqueria no és de rebuda.

—Si que'm sab greu—solia contestar amoinat el mosso.—No diguéu res. Os portaré una altra cosa, i aquest plat no os el comptaré.

Ningú podrà negar que'l descobriment venia a abaratir molt la vida; però resultava ruïnós per l'honorable gremi de fondistes i l'home s'abstingué de divulgar-lo.

Com a contrapès de aital reserva, donava generosament iniciatives per a obtenir fortunes. En certa ocasió el Borni Menescal es queixava del seu negoci.

—Mira, Pepet—observà la glòria més llegendària dels serenens—: Les coses fetes a mitges surten malament. ¿Qu'én treus de ser borni, veiam? Búida't l'altre ull i seràs ric perquè tothom te farà limosna.

Tornant a el que deïam al comensar el present capítol, l'arribada del Ventura Sereno a la plaça dels Alls encengué la gran tabola infantil. Al compàs del clac-clac de la seva famosa rialla, l'home apoià l'escala al braç del fanal empostrat a la cantonada de davant el ca-

rreró de les Monjes. Després se tragué d'una butlxa interior de la brusa una paperina de nissos menuts i'n repartí dos grans a cada noi. Pujà gangosament escala amunt, disposant-se a fer la neteja dels vidres del fanal. Ell, dalt de l'escala i al peu la colla de nens amb la vista fixa el encigranyat, resultava un grup de la més tendra bellesa.

Contéu-nos una cosa, Ventura—feu un dels xicotets.

—Bueno; pero, silencio. Aquell que sigui rebec no vindrà a Collbató i'l faré dormir sota teulada.

L'ignoscent auditori guardà una actitud religiosa. El Ventura Sereno, imitant l'entonació declamàtoria del predicador a la trona, desde allà dalt de l'escala explicà el següent conte:

—Trobareu que la Quica feia mitja al brancal de la porta de casa seva. I venia la Nasia, d'Albinyana, amb un gran cistell al braç. La Nasia i la Quica estaven una mica renyides. No es estrany, perquè totes les Quiques esllàn una mica renyides amb les Nasies. Ja està ben descobert i és ben clà, que la tirria que les Nasies tenen a les Quiques es exactament la mateixa tirria que les Quiques tenen a les Nasies. Amb tot, encara que la Nasia i la Quica se tinguessin malícia, la Quica al veure venir a la Nasia, es plantà al mig del carrer, i al tenir-la ben aprop, li digué:

Vós, dòna forastera,
morros de llaminera,
figura de fasol tendre,
barallada amb el gendre:
¿teniu ous per vendre?

I la Nasia replicà a la Quica:

Si, dòna de la vila,
morros com els d'anguila,
més seca que un bacallà,
nimorada d'un capellà:
¿que me'ls voléu comprar?

Aquest fou el conte d'aquell dissabte. El Ventura Sereno se restituí a la seva feina, i els nois, contents del obsequi de aquell bon home, tot esclatant un nou xibarrí reanusaren els seus jocs,

N. BAS i SOCIAS

(Continuarà)

Réplica a

"Algo más de Literatura Catalana"

Si avui fossim en temps de l'antiga Grècia, tindria que fer, a estil d'Homer, una invocació als Deu, davant d'entrar de ple en l'assumpte que m'indueix a escriure la present rèplica, doncs és tan pobre la meua inspiració, que no trovo sentits, i adequats mots, per expressar la confusió en que m'ha posat tan galan adversari; confusió causada, no pas pels fets que exposa en contra la meua breu narració de Llengua i Literatura Catalanes,

sino que és causada, per la manera tan gentilment de contradir-me, atribuint-me dons, que humilment haig de reconèixer, que sols li son suggerits per la seva galanteria, per la seva manera de ben expressar-se i la seva consideració de que, com a dona em seria molt més plaent, veurem negat el que sustento, de manera afagadora, que no pas de manera farrenya.

Si tal com ell diu, fos jo mestre en *en el arte del buen decir*, avui no'm veuria confosa per no saber expressar l'admiració que'm causa la seva manera gaia, dolça i enlaira de ben dir les coses, i demostrar que la llengua catalana

Parla de Reys, de sants, de trovadors y de sabios parla d'un poble brau noble i fael...

serveix també per a rememorar les seves gentilteses de la mes bella manera.

Demano mil perdons pel meu atreviment de volguer sustentar criteris diferents als de tan erudita persona, i passaré a demostrar, de la manera que consideri més factible i clara, l'existència de la llengua catalana, la seva formació a l'ensemple que la castellana i la seva qualitat de Llengua; explicació que no vaig fer el primer dia, que versant sobre tal assumpte escrigué, per què la meua intenció fou sols donar-ne una breu idea i anc mes de Literatura que de Llengua.

Pot ser molts de vosaltres, lectors aficionats a les lletres de Catalunya, haureu ja llegit en diferents llocs, tot el que vaig a exposar, mes dieu-me: que podria dir jo, lectors meus, que no fos ja dit per un gup de persones enteses en filologia? Si coses noves pogués dir-vos no seria el meu criteri divulgat sols desde aquest volgut periòdic, sino, que seria cridat a formar part d'elements culturals de gran valua, hauria primer passat anys estudiant a fons la filologia remenant arxius, i el meu nom no romandria sols limitat a la bella i aimada vila vendrellenca, sino que seria conegut universalment.

I a vos, senyor adversari, sens volguer que penseu per això que tinc a menys la amistat amb que m'honoreu, que voldria fos per a sempre, ara que ja no'm veig obligada a rendir-vos homenatge com a privilegiat hoste de la volguda terra nostra, puc dir-vos sens miraments, encara que sens faltar a la galanteria de que vos soc deudora, que no sols posseïm, els catalans, una llengua tota nostra, diferent de la castellana, sino que inclús com digué Sant Agustí en sa obra *De Civitate Dei* lib. XIX p. 612 edició Nisard, i molt bé fei, notar en un discurs Prat de la Riba, Patriarca de la Catalunya moderna, perteneixem a diferents nacionalitats, doncs «Els mapes, feu notar Leibnitz, ens fan conèixer els límits dels Estats, però no els de les nacions; senyalats més aviat per la harmonia de les llengües, cosa observada fins i tot entre els selvatges, que per l'instint al oír parlar, per exemple, als indis de les Missions diuen: «Deuen ésser parents meus; quan me diuen quelcom els entenc.» Per tant Catalunya, per no perdre la seva nacionalitat, no deixarà que ningú, que vulga conquistar-la, imposi cap altra llengua, i així, per adversos que sien els temps mai es deixarà de parlar la llengua mare, perquè tot català sab que és la única manera que farem que no mori mai i que reneixi cada dia amb més esplendor.

Verament m'ha causat extranya sorpresa que volguen sustentar teories refutant que el català sia llengua, éssent aquest un tema tan discutit i tan demostrat per la Filologia. Al formar-se els romances, varen ésser tres les llengües que nasqueren en la Península Ibèrica; la Castellana, a l'Espanya Central; la Catalana, en la Oriental, i la Galleg-portuguesa a l'Occidental, i les tres son germanes i de distinta nacionalitat. La Catalana sigui la llengua de la monarquia federativa d'Aragó i com a tal fou considerada per a Catalunya, Rosselló, València, i les Balears; la Gallega al separar-se políticament de Portugal, sigui abandonada a l'influència del castellà, mentre la portuguesa adquiria més relleu, protegida per una nacionalitat independent. El privilegi que la castellana té sobre les altres dos llengües, és sols que ha sigut coneguda per totes les regions espanyoles i encara a Catalunya sols té com a imitador d'ella, d'importància reconeguda, a Boscán, i en canvi la gallega i la Catalana han sigut sols conegudes en les regions Occidental i Oriental respectivament.

Les llengües que varen apareixer al formar-se les diferents nacions o Estats mitjvals, s'anomenaren *Romances*, per procedir del llatí, però no el llatí clàssic, sino del llatí del poble, dit «sermo vulgaris» que enraonaven els soldats, mercaders i tota mena de gent del poble; juntant-se les paraules llatines amb les populars; es a dir, amb les paraules indígenes que els romans trobaren en les distintes regions de que estava formada Espanya; es formaren les noves llengües, dialectes, primer del llatí i amb caràcter propi després. Així nasqueren les llengües al ensemple totes i amb caràcter diferent, per ésser diferents els elements indígenes que se juntaren amb el llatí, estant, com estava la Península repartida entre diferents pobles; doncs sabut és que a l'Est s'establiren els Ibers, al Oest els Celtes i al Centre una raça mixta dita Celtibera; el llatí tampoc era del tot pur, doncs segons explica César Cantú al tractar de les llengües italotes, l'Imperi Romà a l'invasió la Península Ibèrica ja estava plè de paraules estranyes al llatí degut a les varietats dialectals que's parlaven a Italia, Sicília i Cerdanya, elements iguals als de les llengües italotes de França i Nord Est d'Espanya.

Comparant filològicament les dugues llengües castellana i catalana, notem que en la primera son molt poques les paraules i testimonis de origen purament Ibers, doncs ha sigut aquest l'element extrany al llatí que menys rastre hi ha deixat, éssent la paraula que té més remarcable derivació Ibèrica. «páramo» trobada en un altar de Diana en temps de Adrià. En canvi a Catalunya, els ibers que entraren pels Pirineus, després de haver invadit Italia, en el sege VII avant de J. C. deixaren infinits testis monis del seu pas en tota mena de cultura (Ht. C. Rovira i Virgili) éssent-ne un d'ells el mateix riu «Ebre», nom derivat de *Iber*, que vol dir *Riu*, i un altre les monedes ibèriques, que'ns fan veure on arribà el seu domini; fins el riu Segura i fins a Narbona al Sud de França, arribant a la conclusió de dir Ibèrica la zona del llenguatge català fins el Sud de València i riu Segura, els molts que d'aquella civilització

han tractat com per exemple Efourus, Charax de Pèrgamo, Estrabó, entre els antics, Joaquim Costa i Bosch Gimpera en temps moderns.

Moltes paraules que cap relació presenten amb el llatí son de procedència ibèrica; Puig mal de mal, idea de dominar Lluch, mirador que ve del verb llucar ibèric; Vich, de la ibèrica Erga vica, població en en terra plana.

I en quant al pas de la civilització ibèrica a fora Catalunya, trovem les ciutats de Numància on es poden veure els carrers ibèrics, i del seu pas per Catalunya, Bosch Gimpera, amb les seves excavacions arqueològiques, ha trobat gran nombre d'exemplars, distingint dues civilitzacions; la de la costa i la de l'interior; civilització que pertany als segles V, IV, III i II abans de J. C. En un principi sols es coneixia el vas de l'Aigueta i fins les muralles Ciclópeas de Tarragona. Dels segles IV i III es troba la ceràmica pintada, confirmant així l'excavació de Puig Castellar, però si bé s'ha trobat quelcom en eix poblat, fa ressaltar la pobresa de la ceràmica ibèrica en eix període. A Rubí en les excavacions fetes per aquell mateix senyor, s'han trobat sepulcres d'incineració, contenint restes de nombrosos individus i alguns materials ibèrics de decoració geomètrica molt senzilla.

Tant les troballes de Rubí com la de Puig Castellar comparades amb material de la necròpolis de S. Feliu, i Cabrera de Mataró respectivament, demostren un tipus de sepultura ibèrica molt extès per la costa catalana, trobant-se també objectes grecs junt amb la ceràmica ibèrica. També s'han trobat a Fontcaldes, on s'ha trobat un fornall tallat, en el marge revestit de fang, i en quan fa referència a la civilització interior s'han trobat dos núclis importants; un al Nord de l'Ebre, altre al Sud; al primer núcli pertany Urgell, en quin lloc s'han fet troballes molt riques. Al segon pertanyen poblats i sepultures excavades en 1914 a la comarca de Gaudesa. La primera discrepància que's presenta doncs, entre el castellà i el català prové de l'element Iber.

De les runes de la raça ibèrica romanitzada junt amb els nous elements germànics, ensurten noves nacionalitats peninsulars formades en la lluita contra els alarbs, fent de la Península un organisme de pobles distints degut a la diversa proporció de la barreja de llurs elements ètnics i el diferent ambient en que cadascuna visqué molts temps separada de les altres. (De d'uccions tretes de Cultura Ibèrica B. Gimpera) diferències persistents després de la unificació.

A la formació dels *Romances* també hi contribuïren els elements, que deixaren en més o menys quantitat, els diferents pobles que poblaren la Península, com Fenici Grec; els germànics, els alarbs, i també elements de pobles moderns, notant-se molt més en el català l'influència pirinàica, que la dels alarbs, al revés del castellà. Al neixer les noves llengües, unes, les que tenien un tron en que aporiar-se com la nostra, que tenia la comtal corona de Barcelona, es feren independents; les altres quedaren dialectes, entre ells el d'Andalusia, ocupada en un principi pels tartessos.

En l'article «Algo más de literatura catalana» també es fa referència, encara que molt per sobre, a la qualitat de dialecte provençal del català.

Ha sigut cosa molt discutit si el català és llengua romànica o bé un dialecte provençal. Segons la fonètica catalana, totes les evolucions estan relacionades amb la provençal; en contra tenim la unitat del català, una forta literatura mitjieval i la tradició monumental del català, en la cancelleria i en el caràcter ritual que l'hi ha donat l'Església, fent us durant llargs segles d'unes fórmules plenes de elegància i d'istil perfect («notat de P. Griera»).

En V. Balaguer a en l'edició «Los Trovadores», senyala algunes característiques que separen el català del provençal, i aquí encara notem el límit lingüístic entre Estgeil i la Tour de France, que disten tres quarts, parlant-se el català en la primera i el llenguadocià en la segona.

Per a no fer-me més pesada, no parlaré del equivoc que varen sofrir Meyer-Luyke en l'Eiführung in das Stadium der romanischen Sprachwissenschaft, Rainournd en els seus *Lexique roman* i *Choix des Troubadours*, classificant el català entre els dialectes provençals, ni tampoc la refutació

de la seva equívoca teoria per Diez en la *Grammatis der row, Sprachw*, considerant el català com a llengua, encara que estigui emparentada amb la Provençal, i de la de Schädel i Morf, diré, seguint sempre les normes del P. Griera, que en la seva investigació documental i fonamentant se en la nota de Saroihady, consideren que seria la cosa més natural pensar que'l català hagués estat portat cap a França per conducte dels *Hispanis* que foren empesos pels alarbs a l'altra banda dels Pirineus; molts d'ells devien passar altra vegada la muntanya i establir-se de nou a llur terra, però mai abandonaren la llengua llur i que tornats a Catalunya no introduïren la llengua provençal o el llenguadocià, procedint doncs el català del Rosselló del Nord-Est d'Espanya. També versà sobre el mateix Pomponi Mela, en sa *De Chorografia*, llibre tres, i un sacerdot francès, A. Hovelacque, establí en aquesta amb Fritz Holl, coneguda per la seva *La frontera de la llengua catalana en la Francia Meridional* adreçada al primer Congrés Internacional de la llengua catalana. Les conclusions que dels mencionats treballs s'en treuen és que la frontera del català és prerromana allà on el català confina amb el llenguadocià allà on avui hi ha el límit de la diòcesi d'Elna Perpinyà segons Pomponi Mela.

Avui dia encara hi ha diferències entre el català parlat a Barcelona i el català parlat en el Rosselló. Es molt notori, en:

«A sobre el pont-roig hi fa un sol horrores que fondria ferro».

«El gos ros de la torra del Canigó quan tot es fosc, jaupa com un llop».

«Si no soc sort serà pas falta de soroll».

Així és com ho diuen a Barcelona, i:

«Sus del punt ruig hi fa un sul hurrurús que funria ferro».

«El gos rus de la torre del Canigó quan tot es fusch, jaupa com un llup».

«Si nu sum surt serà pas per falta de surull».

Es tal com ho diuen al Rosselló; aquest exemple sols pot servir per a veure una de les moltes distincions característiques com es el canvi de la o en u.

Els filòlegs comprenen baix el domini lingüístic del provençal tot el català; però reconeixent les lleis que'l regulen i el seu desenrotllament literari, forma una llengua a part. Molts pobles del Migdia de França s'han dit catalans, vegis sinó la coneguda demanda de 1220 del provençal Albert de Sisteró:

«qual valon mais: Catalan o Francés?»

Considerant catalans els pobles de Gasconya, Provença, Llemosí, Vianés.

Crec que podem dir ben alt, que si tenim la desgràcia d'haver de buscar les arrels del català literari a Provença, no passa així amb el català enraonat que es nostre i ben nostre.

Com ja crec suficient tot el dit, per poder establir diferències entre dialecte i llengua, donaré per acabat, tot el referent al mateix, i passaré a justificar i posar en son ver lloc la poesia mitjieval que, malgrat de dir-s'en fervent admirador, col·loca el senyor Salcedo, com a fidel imitadora de la de Castella i afina a les Gestes d'aquest Romance, cosa que mai pot ésser possible, degut a que la major part de les Gestes de Castella han sigut ja del tot classificades com a imitacions de les franceses.

MATILDE FOLCH

(Continuarà)

Vendrell 5 Novembre 1925

El lector diu...

Les societats vilatanes

Fora convenient que per part dels diversos elements que integren a vila les «penyes» cafeteres i colles d'amics, es posés a discussió entre ells si és arribada la hora de intervenir ben d'aprop en la direcció i orientació de les societats vilatanes vers a una major actuació i de que cada una d'elles complís llur comés amb mes intensitat, com esperaven els seus fundadors, el que donaria una força col·lectiva vilatana que canviaria radicalment aquesta manera d'avui que tot ho deixa empantanegat.

Les úniques societats que's salvan del acús son les més humils, mentres que les

Caixa de Crèdit i Estalvis DEL VENDRELL

Capital desemborsat: 500.000 ptes.

Reserves: 130.000 ptes.

Carrer Dr. Robert, 1 i 3 - Telefon 774

Inscrita a la Associació de Banquers de Barcelona

Inscrita a la Comissaria Regia de la Banca Privada

Corresponsalia del Banc d'Espanya

Compra-venta de valors — Negociació de cupons

Dipòsits i comptes corrents de valors

Suscripcions a emprèstits

Operacions de Banca

Càmara Acorçada amb compartiments de lloguer

Compartiment	ALTURA en centímetres	AMPLADA en centímetres	FONDO en centímetres	Preu anual Ptes.
A	14	10	40	20
B	29	15	40	30
C	29	20	40	40

Comptes corrents especials amb llibretes

Interessos màxims

de les Banques inscrites en la Comissaria Regia de la Banca Privada

a 8 dies de pre-avís. 3 per 100 anual

a 6 mesos plaç. 4 per 100 »

a 1 any 4 i mig per 100 anual

d'ençà del dia de la imposició

de major nombre de socis fan ben poca cosa, i altres res absolutament, a favor de la major poixansa de la vila ¿Pot consentir-se que inclús n'hi hagi alguna en que's seus socis sols tenen dret a pagar la quota per satisfer el lloguer del local mentre i que, per acudir als espectacles que s'hi donen, sempre de caient públic, la empresa arrendatària no tingui el més senzill mirament per la societat?

¿Hi ha dret a pagar quatre o cinc duros anyals per a que sols et donguin un parell de balls amb jazz-band?

S'apropa la època de renovació de juntes directives i caldria que un aire renovador entrés a les entranyes malaltisses d'aquests cossos degenerats i els revifés de debó. Per això, acullint-me al lloc cedit tan galanament per aquest periòdic als seus llegidors, m'he decidit a donar aquesta veu d'alerta a tots els que's creuen estimar a la vila. Tots tenim les nostres «penyes» on parlar i preparar una regeneració vital als organismes col·lectius vilatans, avui tan adormits i ensopits que no senten com la vida els va fugint. No ens donem compte del gran mal que fem al no actuar i consentir que la vida social vendrellenca es vagi escolant en una actuació minsa que sols serveix de banalitat per uns pocs i de profit per uns altres encara mes escassos.

Si no despertem a temps correm el perill de perdre la oportunitat i consentir que la cosa continuï un any més, o potser s'eternitzi aquesta desoladora situació d'algunes societats vilatanes.

J. B. i B.

ESPECTACLES

Segurament França ha sigut sempre el poble on han florit les més grans produccions novel·listiques. El llibre francès, en aquest ram de la literatura, gaudeix en tot temps del favor del mercat mundial, ja sigui pel valer intrínsec, real, de l'obra escrita, ja sigui per la traça dels editors en imposar-la en els països d'altres llengües i d'altres latituds.

Sens dubte entenent-ho així els americans, que son els reis de la cinematografia universal, malgrat regoneguin la seva inferioritat en el llibre, es en les faules inventades pels autors francesos on esmersen major capital i més intel·ligència per a presentar degudament, dins el cinema, la visió plàstica de les mateixes. Compten amb la coneixença prèvia que tots els públics tenen feta amb el llibre sortit de la França, i s'hi llencen amb una relativa seguretat del èxit que'n obtindran.

«El Jorobado de Nuestra Señora de París», en curs de presentació en el cine del Casino Circo, ho prova abastament: presentació esplèndida, indumentària apropiada, i, sobretot, interpres ben imposats del tipus que representen, alguns d'ells ben especial. No cal dir com hi destaca el protagonista, Cuasimodo, en aquesta cinta; les deformitats del seu cos que a través de la vida han deformat també l'ànima del pobre campaner, han trobat una brillant encarnació en l'excel·lent actor Lon Chaney, qui en fa una veritable creació. Potser exagera una mica, en aquest paper que, conegut en el llibre, ja ho és un bon tros exagerat; no cal dir, doncs, que vist dintre la realitat del escenari i amb vida pròpia, com augmenta la repulsió d'aquell «ente» que hauria de quedar al marge de la vida de relació, i quin major càstig i quin major premi hauria d'ésser una reclusió no pas punyenta, sinó sedativa, de calma, de repòs. El llibre és una cosa, altra cosa és laplasmació escènica amb tots els caires de la vida real.

* * *

Dijous passat, al Centre Industrial se celebrà una vetllada benèfica a profit d'un soci del mateix. La sala va veure's curulla de famílies que volgueren contribuir al ajud del malalt, i, alhora, gaudir del bell programa musical que interpretaren coneguts i ben aplaudits elements, junt amb altres joves voluntariosos. Tots foren molt aplaudits. Com no havien d'ésser-ho, el Quartet Ideal de nova constitució, i el senyor Romeu, qui's revelà un cantant de bona escola, i el potent tenor senyor Urgell, i el nen Angrill amb les seves cançonetes catalanes, i els tendres violinistes C. Coll

i pianista Vidal, i fins els senyors Mercader, Esvertit, Vallés i Carbonell, i el reputat i animós mestre senyor Ivern, el qual va multiplicar-se en aquesta vetllada?

Fou, en conjunt, una bella festa, a la qual posà un digne coronament el senyor Angrill, president del Centre, amb una ben raonada disertació lloant l'acte i remerciant als executants i als concurrents la seva prestació personal, però, — digué — no son aquests actes d'ajud individual els que cal fomentar, la seva eficàcia és efimera i no més resol el problema d'uns quants dies; ha d'anar-se de drè a ço persistent, definitiu; ha d'implantar-se el mutualisme si es vol fer obra verament, profitosa a quin objecte el Concell directiu del Centre pensa incloure'l en la reforma dels estatuts d'aquella entitat. La fonda peroració del senyor Angrill fou llargament aplaudida i favorablement comentada.

REFRAN

ESPORTIVES

Del campionat

Finalment el passat dissabte quedà solucionat el conflicte referent a la fórmula per que deuen regir-se els equips que formen al campionat de 2.ª Categoria, contant-se entre ells el F. C. Vendrell. La fórmula acordada és com segueix: celebrar els campionats provincials el mateix que'l passat any, o sia si alguns d'ells no deixen de presentar-se. El Vendrell deuria contindre per aquesta part amb el Gimnàstic i Tarragona de Tarragona, l'U. E. Torredembarra, Atlètic Vallenc i Valls Deportiu, de Valls, Ateneu de Tortosa, un equip de Reus i l'Ulldecona; dugues voltes, a fi de jugar un encontre en cada camp.

Acabats aquest encontres els tres millors classificats junt amb el campió del grup de Promoció Ponent, creat a Barcelona, jugaran dos partits més un a cada camp d'aquest classificat, disputant també els resultats per punts.

Aquesta fórmula, és igual també per les provincies de Girona i Lleida; en quan a la de Barcelona, es formen tres grups: el de Promoció Llevant, el de Ponent i el del Centre, i com hem indicat la provincia de Tarragona jugarà conjunt amb el campió de Ponent, la de Lleida amb el Centre i la de Girona amb el de Llevant.

Finalitzats els encontres que aludim, o sia el primer grup, compost dels tres equips de la provincia de Lleida i el seu campió de Promoció, el segon grup dels tres de Tarragona i el campió de Ponent, el tercer grup, els tres equips de la provincia de Girona i el campió de Llevant i darrerament els finalistes jugaran entre si i el vencedor serà Campió de Campió de Catalunya 2.ª Categoria grup A. Aquest es, doncs la fórmula acordada. ¿Serà complerta fidelment i acudiràn tots els clubs que hi perteneixen? El temps ens ho aclarirà.

F. C. Vendrell 4. U. E. Torredembarra 2.

Novament el passat diumenge el Vendrell en sa visita a Torredembarra vencé a la Unió pel resultat en primer terme indicat.

L'equip vencedor va enratllar-se de la següent forma: Altés; Barnadas, Marqués; Sanchez, Banqué, Nin; Robirosa, Laje, Mascaró, Coromines, Cubota.

Selecció A. A. O. i Catalunya
de Vilanova i Geltrú, 1.
F. C. Vendrell reserva, 3.

Jogaren en el camp local el passat diumenge aquests dos equips, finalitzant amb el triomf dels reservistes vendrellencs.

Veus aquí un encontre que, de poder-se jugar amb tota normalitat, segurament haurien sigut altres les seves condicions.

Un equip visitant que's presenta amb tres quarts de retràs de la hora anunciada, tenint a l'equip propietari sotmés a entrenament esperant els contrincants, que el final es presenta amb nou equippers, deslluï completament la jornada, i es fàcil de comprendre, puig l'avantage de que podian disfrutar els reservistes, era ja finida pel temps que jugaren de més i pel que toca als visitants cal dir que amb tot i jugar nou, es defensaren braument; n'obstant, així hi tot, l'encontre fou deslluïssim.

Tres tantos marcà el Vendrell tots per Aloy, qui conduí la ratlla amb perfecció; i un els visitants per mitjà de Puerto.

L'equip vencedor va enratllar-se de la següent forma: Guinovart; Serra, Olivella; Bové, Palau, Biornal; Soler Conte, Aloy, Serra II, Rovira.

Arbitrà B. Ferret, del Vendrell.

BONSOMS

Des de Sant Sadurn

C. D. Barcelonès, 3. Sant Sadurn F. C. 5

Força interessant resultà aquest encontre qu'els equips a dalt apuntats, jugaren el diumenge passat al camp del Sant Sadurn.

L'impresió que'ns causà el Barcelonès es de que no endebades es mereix la fama de que vé precedit, lluitant tots sos components d'una fàisó admirable i de ràpida combinació sobresortint emprò els backs i la ratlla d'atac.

L'equip local jugà com poques vegades, admirablement. La ratlla d'atac s'entengué a la perfecció siguent molt ben conduida pel nou davanter centre que en aquest partit debutà.

El rest de l'equip contribuí a la victòria, que per cert fou molt mereixedora tenint en conte l'adversari que tenia enfront.

Eren els equips:

C. D. Barcelonès: Rodrigo; Banero, Pijoan; Gonzalez 2. Bertran, Solé; Sisó, Gonzalez, 1. Puyes, Rovira 3. i Rovira 1.

Sant Sadurn F. C. Castells; Sabat, Cals, Benaiges, Ollé, Llopert; Viladoms, Pallarés, Rovira, Riembau, i Niubó.

Arbitrà a satisfacció de tots en Colomé.

Demà començarà la lluita pel Campionat de Segona categoria Grup D, i en el que hi prenen part els equips d'aquesta vila.

El Sant Sadurn s'enfrontarà en son camp contra el primer del Cornellà F. C.

Desitgem de veres que la sort els acompanyi.

El primer del C. E. Noya, anirà a Martorell a jugar amb el del Catalunya F. C. de dita vila.

La Casa Badia Llauneria i Lampisteria

OLLA «EXPRES»

compta amb un assortit de Olles «Expres»

el gran invent que permet guisar amb mitja hora les viandes més dures amb un estalvi del 80 per 100 de temps i combustible, tenint en compte que tan pot usar-se en carbó com en llenya, gas o petroli.

FOGO «PRIMUS»

Variat assortit en Bateria de Cuina, tan en alumini com en ferro esmaltat

El potent llum «Petromax»

PER A TOTA MENA DE LOCALS, INTEMPERIE I PESCA

ESTUFES DE DIFERENTS TIPUS

Fogons a petroli de les millors marques. Fogons econòmics de gas.

MOTORS — BOMBES — ABSORVIDORS per tota classe de locals
Contadors, Planxes i Pots elèctrics. Lanternes de butxaca, des de 2'50 ptes.

INSTALACIONS PER A AIGUA, GAS I ELECTRICITAT

Vidres. — Filats. — Cartrò enquitranat per a gavies. — Aixetes de tota classe.

LES MILLORS BICICLETES LES MÉS BARATO

BICICLETES D'OCASIÓ A PREUS REDUITS

PESSES DE RECANVI

TALLER DE REPARACIONS

PILOTES PER A FUTBOL

RAQUETTES PER A TENNIS

Carrer de Salmerón, número 24.—VENDRELL

“Sociedad Hispano-Americana, S. A.”

SAN SEBASTIAN

MAQUINES D'ESCRIBURE

APARELLS FOTOGRAFICS

RELOTGES d'or i de paret

MAQUINES PARLANTS

ESCOPETES FINES DE CAÇA

BICICLETES — ARMONIUMS

ROTLLOS MUSICALS

DISCS PER A FONOGRAFOS

GEMELLS PRISMATIC

PARAMENTS DE CUINA

PIANOS AUTOMATIC

CAIXES PER A CABALS

Vendes al comptat i a plaços concedint fins 36 mesos de crèdit

Catàlegs gratis a qui'ls demani

Representant al Vendrell

VALENTÍ CARNÉ

CARRER DE SALMERÓN, 11

LLIBRERIA

FABRICA DE MOSAIC HIDRAULIC

de

J. JULIVERT

Venda de tota mena de materials per a la construcció

Aquesta fàbrica, establerta l'any 1900, és la més antiga i acreditada de la comarca.

AGENCIA OFICIAL AMB DIPOSIT de tots els articles fabricats per la casa

URALITA, S. A.

Les cobertes per a tota mena d'edificis, per importants que sien, emprant planxes d'URALITA, resulten molt econòmiques comparades amb les que es construeixen amb qualsevol altre material. A més d'un gran estalvi en fusta, s'hi troba un enorme estalvi de ma d'obra. Demaneu pressupostos a aquesta casa qui vos els facilitarà. La durada de l'URALITA es eterna solidificant-se amb l'intemperie.

Dr. Robert, núm. 12 :: VENDRELL :: Teléfon, 811

Garage Vendrell

Agència oficial del AUTO AMERICAN SALON

Chevrolet i Oakland

Doctor Robert 42 i 44

VENDRELL

Telefon número 795

Tres cotxes Chevrolet pel servei del públic

Facilitan a aquest atendre rapidament llurs necessitats. Preus econòmics

Les hores de parada es cobren a tarifa especial

Preus especials per a casaments i batetjos

Personal apte en el servei.

PUNTUALITAT

Diposit de peces de recanvi i accessoris

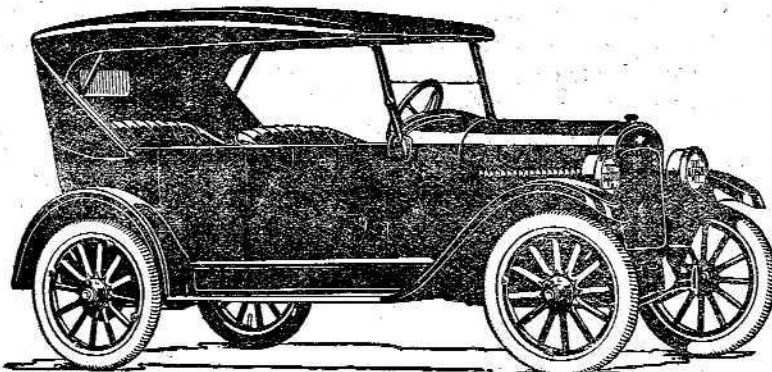
per tota mena de cotxes

Miquel Ribas

Estok DUNLOP i MICHELIN

Olis, grases, recanvis i demés útils

Bomba de bensina Vilella

El mes ben assortit estok de la comarca en
PESSES DE RECANVI “FORD”

Recomanem el canvi de tota mena de camioneta per la CHEVROLET que es la que millor resultat dona

Ramon Calmet

Estok PIRELLI

Taller de Reparacions
d'autos europeus i americans

INFORMATIVES

CRONICA VILATANA

El temps ha esdevingut fret de debó, potser més del que acostuma a ésser generalment en aquestes dates. Tant es així que fa tres dies que als matins a la part alta de la comarca hi ha hagut fortes gebrades.

—SENYORA: a la Casa Francàs hi trovarà les sabatilles que necessita per l'hivern; n'hi ha un extens assortit de panyo bovetat amb sola de yuta, cuuro i goma.

Invitats per l'Alcaldia amb atent B.L.M., varem assistir el passat dimarts a la vetlla a una reunió de Ca-la-Vila, convocada per a parlar del important afer de la construcció d'un grup escolar graduat.

Va presidir la reunió el senyor Delegat Gubernatiu d'aquest districte, junt amb el senyor Alcalde i senyor Rector, i a ella hi vegerem, a mes de bastants regidors, als individus de la junta d'instrucció de la vila i a bon nombre, potser tots, de representants de les societats vendrellenques.

Després d'unes paraules del senyor Alcalde explicant l'objecte de la reunió En Joan Pascual, Secretari del Ajuntament, va donar als reunits una clara explicació dels camins a seguir per a portar a la realitat el propòsit de tant temps ensà acariciat per la vila, intervenint a seguit amb llur parer alguns dels presents.

Per a donar un major impuls a la iniciativa, estudiant el camí més factible a seguir, i per gestionar els primers passos d'aquest important afer, fou nomenada una comissió de la que'n formen part les autoritats allí presents, un representant del Ajuntament altre de la junta d'instrucció, el mestre nacional senyor Costa, un representant per les entitats allí reunides i la premsa local.

Cal anotar amb satisfacció que vegerem molt bons propòsits en tots els reunits per a que fos una realitat aquesta sentida melhora, especialment en son digne president el senyor Delegat gubernatiu.

—Procurarem tindre el corrent als nostres llegidors de tot quant es relacioni amb aquest assumpte.

**El millor aperitiu es el
vermouth sec marca
"CHAMBERY"**

En la vetllada celebrada el passat dijous al Centre Industrial, a benefici d'un soci de dita casa, i de la qual en parla el company Refrán en la secció al seu càrrec, s'hi varen recollir 320 pessetes, que han sigut entregades íntegres al beneficiat.

—Calçat tot sola, fort i ben construït que no l'atravessa la humitat, el ven a preus módics la popular Casa Francàs. Salmerón, 5.

Demà a la nit al Centre Industrial s'hi celebrarà un ball de vetlla en obsequi als corredors i forasters que's trobin a vila amb motiu de la cursa ciclista «Premi Opel».

**Matriculació, Traspassos i Assegurança d'Autos
Títols de Xofer**

Major, 10, pral. — PLANA — Vendrell

El bon amic Joan Pascual, actual Secretari del Ajuntament d'aquesta vila, ha sigut nomenat per igual càrrec de Sant Feliu de Llobregat.

Com a vendrellencs ho sentim; com amics el felicitem.

Ha sigut concedida la notaria de Cuellar, provincia de Segovia, al nostre particular amic Josep Tresguerras Barón, notari de aquesta vila.

Disitgem al senyor Tresguerras moltes prosperitats en son nou destí, sentint per dret de conveir.

—Per guardar-se del fret dels peus no hi ha com un bon borceguis forrat de llana, de les diferents calitats que ven la antiga Casa Francàs.

A la caiguda de la tarda del diumenge passat la veïna Rosa Rovira Coll, de 25 anys, que viu al carrer de Sant Magí, número 56, al tornar a casa seva, d'on s'havia ausentat, va trobar dintre sa casa a un home, i es clar, va posar-se a cridar auxili, a quines veus hi va acudir gent mentre i que'l subiecte fugia cames ajudeume cap al carrer de la Pau. Als pocs moments era detingut pels dependents municipals Angel Cañada i Ramon Arans, i al domicili de Anton Cherta, on s'havia amagat, un home que digué nomenar-se Lluís Vidal Falumí, de 52 anys natural de València i sens domicili fixe, qui digué que venia de Vilafranca El detingut fou entregat al sargent de la Guardia Civil i aquest va entregar lo al Jutjat que ordenà tancar-lo a la presó i instruir les corresponents diligències.

Segons sembla, el malfactor havia ja regirat una calaixera, un pentinador i varies robes, havent-se apoderat ja de 56 pessetes les que va deixar, al veure sorpres, damunt del pentinador.

Rafel Escofet Mañé

Professor lliure de París

Telèfon, 779

VENDRELL

El senyor Administrador de Correus ens interessa la publicació del següent:

Per acord del Consell de Administració de «La Caja Postal de Ahorros» de 6 del passat Octubre, i des de'l dia primer del mes que cursa, totes les oficines de Correus poden fer reintegres a la vista fins a 250 pessetes, en lloc de les 100 que tenien de limit fins ara.

Per reintegrar quantitats superiors a 50 duros son necessaris, com avants tres dies de pre-avis, que poden ésser reduïts a 24 hores de fer-se per telegraf.

Vins especials per a taula

Seleccions d'entre les
millors classes del país

els proporciona a preus ben econòmics la casa

Pau Guivernau :: Rambla, 12

Especialitat en

Vi Ranci, Moscatell i Vinagre

S'adverteix als vendrellencs residents a Barcelona que també s'els servirà vi amb garrafes de 16 litres i a domicili si donen avís per correu, carregant sols els drets i ports.

De la Lira ens comuniquen que ja tenen el bitllet de la Rifa de Nadal. El número es bastant escaient, el 38.947; però es el que diuen: que'n treurem d'haver fet trenta ú amb la suma total (de l'espasa no se'n parla), si ja estem tan desacreditats en el rengló de la rifa! Estem a punt —afegeixen—, sino que seria una descortesia, de recomenar als socis protectors i als simpatitzants de la casa que no adquireixin participacions. I, amb veu baixa, segueixen dient: aixís ens en tocaria més bona part a nosaltres, ara que és segur el treure.

Vaja, ja estan avisats.

**HA ARRIBAT LA MILLOR ESTUFA!
RADIO PACH**

Sense bensiina, petroli ni cap altre classe d'olor ofensiva

12 HORES DE CALOR AL DIA

La economia de preu la trobareu en l'estufa RADIO PACH. De venda a la casa Guinovart i Escoda; Santa Ana, 17

Tívoli Vendrellenc. — Programa per aquesta nit i demà, tarda i nit: estrena de la cinta de sèries «La novia del legionari», quin primer capítol es denomina «Error judicial», estrena del drama «Desinterés», la sempre interessant «Revista Dalfó», acabant amb la cinta cómica, en dugues parts, «Funció catastròfica».

Dilluns, sessió vermou, el primer i segon epíssodis de la serie americana «El Rei del Radi», la comedia dramàtica «A 45 minuts de Broadway», la cinta natural «Novetats Internacionals», finalitzant amb una pel·lícula cómica.

SECCIO OFICIAL

REGISTRE CIVIL

Naixements: un nen fill de Felix Garcia Borrego y de Dolors Garcia Ranúsea.

Defuncions: Manuel Ximenes Batista, 60 anys, S. Magí 30.

Matrimonis: Anton Mañé Tous amb Antonia Vidal Ivern.

IMPREMTA RAMON :: TELEFONO 770.

Per aprimar-se!

utilitzi la nostra cintura «SYRENE» de cautxú «PUR PARA» impregnada de substàncies radioactives, que fan fondrer ràpidament les grasses subcutànies sense medicament i sense règim de cap mena; no ocasiona cap molestia, ja que acciona mentres es dorm.

Demani nostres especilitats en les Ortopedies i Farmacies de sa localitat o follet gràfic incluint un segell de correu 0'35 a INSTITUT ORTOPEDIC SABATE I ALEMANY, Canuda, 7, Barcelona.

CHEVROLET
5 PLACES

es ven a bon preu

DIRIGIR-SE A LA CASA MUMBRÚ

Hi ha per a vendre

un carret tartana, gairebé nou, propi per a repartiment de gèneres.

Raó: J. Julivert; Doctor Robert, 12

XAMPANY
VID'OR

demanen-lo per tot arreu i al Vendrell al establiment LA VENDRELLENSE de Magí Bellvé Trulls cantonada a Orient

COLLITER I EXPORTADOR J. Ferret Batlle

Carrer dels Ferrers, núm. 50

VILAFRANCA DEL PENADES - T. 317

Antoni Negre

Agent de CANVI I BORSA

Plaça de Catalunya, n.º 16, 1.ª Telèfon, 3417

INTERVE EN

Valors: Cupons: Préstecs Personals sobre valors i mercaderies

RENTISTES!!

En tota adquisició de valor, l'únic document que dona fe de propietat, enfront dels tribunals, es la póliza de compra sotscrita per Agent de Canvi i Borsa.

COLOMBO

Torrador de cafés

Cafés purs i de bona qualitat son els que ven aquesta casa

ES TORRA A DIARI

Café superior a 1 pta. els 100 gms.

Café extra a 1'10 » els 100 gms

Per a revenedors i cafeters

preus limitats

Carrer de Sta. Anna, 3-VENDRELL

Recader del Vendrell a Barcelona
AMB CAMIÓ

PELS ENCARRECS DIRIGIRSE A:

Vendrell: F. Güell, carrer Nou, núm. 14 i carrer del Crèdit, 1

Barcelona: Agència Botines, Alta Sant Pere, 55. Telef. 809 SP

Amigo DÉBIL

Elixir CALLOL

Fortalece pronto DE GUSTO AGRADABLE

Todos los Médicos lo conocen... lo recetan y lo toman.

En el año 1897 fué presentado a la Real Academia de Medicina que lo aprobó y recomendó a las personas débiles. Cómprelo hoy mismo.

NUTRE RÁPIDAMENTE EL SISTEMA NERVIOSO MUSCULAR DIGESTIVO Y ÓSEO

SÓLO VALE 5 PTAS.

APRENT

S'en necessita un al establiment de llau-neria, lampisteria i electricitat, d'En Pau Martorell Gomis, carrer de Montserrat, número 26.

Es ven casa i botiga de graner

situada en aquesta vila, carrer de Sant Magí número 106, cantonada al de Santa Anna. Precisa vendre per marxar a França els seus propietaris qui viuen a la mateixa casa i ells donaran detalls. Es vendrà en conjunt i també per separat.

Es lloga entrada de casa céntrica

al carrer de Salmerón i casa on hi havia establerta la antiga barberia de Cal Robert. Informaran a la mateixa casa.

Se ven una casa

situada al céntric carrer del Duc de la Victoria, d'aquesta vila. Consta de dos pisos i entressol interior, te eixida, servei d'aigua i recentment s'hi han fet voreres noves.

Donaran raó en l'impremta d'aquest periódic.

Vol evitar la caiguda del cabell?

usi el

ROM QUINA

elaborat sols

a base d'herbes i arrels

El trobarà de venda a la

Drogueria de Pau Nin

Talonaris de Loteria

amb el número i quantitat impreses es confeccionan al moment

Imp. Ramon. — Vendrell